

dopuščajo dobre možnosti za ohranitev kosti in da gre torej vzrok za razkroj le nekaterih med njimi prej iskati v delovanju mikroorganizmov kot pa v kislosti tal. Grobovi so bili na različnih nivojih in so bili očitno nekdam prekriti z gomilnim nasutjem, ki ga je oranje skozi stoletja povsem izravnalo. Očitno je bil nasip v času rimskega imperija še opazen, saj rob rimskega in halštatskega grobišča povsem sovpadata.

Obdelava gradiva je doslej zajela osteološko, radiokarbonsko, karpološko, antrakotomsko in geokemično analizo. Končani so vsi potrebni restavratorski in tehnični dokumentacijski postopki, poteka pa zaključna opredelitev izbranih najdb. Stroške teh del je založilo podjetje izvajalca izkopavanj.

Matjaž Novšak

350

EŠD: 9325

Naselje: Velike Malence

Občina: Brežice

Ime: Velike Malence – arheološko območje

Šentvid–Malence

Področje: A

Obdobje: prazgodovina, rimsko obdobje

Vrsta dela: 1, 6

V novembru 1997 so bili z metodo intenzivnih terenskih pregledov dopolnjeni rezultati iz let 1995 in 1996 (prim. VS, Poročila 37/96 in 38/99 Velike Malence). Z enakim vložkom delovne sile in časa je za zdaj skupaj pregledanih 47.050 m² površine. Preostala površina bo zaradi nasprotovanja lastnikov zemljišč ostala nepregledana. V nadaljevanju raziskave so bili vsi podatki ovrednoteni (sliki 1a, b). Geoelektrično je bilo območje kartirano v letih 1993, 1995, 1997, največje površine pa so bile s sredstvi Ministrstva za kulturo raziskane v letih 1999 in 2000. Skupno je bilo s to metodo pregledanih 160.000 m² površine, s čimer je bilo mogoče delno rekonstruirati videz pokrajine in prostorsko zamejiti starejše oblike poselitve (slika 2). Digitalni model reliefa je izdelala firma Geoid, d. o. o., geofizikalne meritve pa je izvedel B. Mušič iz Oddelka za arheologijo FF. S postavitvijo informativnih panojev in predvsem z odkupom tistih parcel, ki so se izkazale za najpomembnejše in seveda najbolj ogrožene, bi se dalo rešiti problem stalnega uničevanja najdišča. To je ogroženo zaradi globokega oranja in večjih izravnalnih posegov (»divjih melioracij«), ki so najvidnejši na obzidju Gradišča. Zaradi prej naštetih vzrokov bo to treba storiti čim prej.

Uničevalni izkopji za telekomunikacijski jašek leta 1995, in zlasti za lokalni vodovod leta 1999, so na parceli št. 475/1, k.o. Čatež »potrdili« potek severnega obzidja v zadnji fazi obstoja rimske vile s pripadajočim grobiščem (slika 3). Ob poškodovanih antičnih arhitekturnih ostankih v neposredni okolici rimske vile smo zato oktobra 1999 opravili manjše zaščitno izkopavanje, ki se neposredno naslanja na zaščitni izkop iz leta 1995, opravljen za potrebe Telekomoma (skupaj je bilo s tem zajetih 60 m²). Stroški tega interventnega zavarovalnega izkopavanja so v skladu z zakonodajo bremenili investitorja

Uroš Bavce

351

EŠD: 9815

Naselje: Velike Njive pri Veliki vasi

Občina: Krško

Ime: Velika vas pri Krškem – arheološko najdišče

Področje: A

Obdobje: pozna bronasta doba, pozno rimsko

obdobje, zgodnji srednji vek

Vrsta dela: 6

Arheološka izkopavanja na lokaciji Velike Njive pri Veliki vasi so potekala od 14. 7. do 8. 11. 2003. V celoti smo izkopali približno 20.000 m² površine. Izkopavanja so pokazala prisotnost štirih glavnih faz.

Prvo fazo predstavlja pleistocenska terasa reke Save, ki je zamejena na zahodni strani s strugo velikovaškega potoka. Ta je občasno tekel v dveh različnih paleostrugah na zahodni polovici terena in v treh paleostrugah na zahodnem delu vzhodne polovice terena. Odsotnost arheološkega materiala v aluvialnih polnilih vzhodnih treh paleostrug kaže na zgodnjo holocensko datacijo pred poselitvijo tega območja.

Drugo odkrito fazo najdišča predstavljajo ostanki poznobronastodobne naselbine, ki se je raztezala od roba široke, razmeroma plitve doline velikovaškega potoka skoraj do današnjega odcepa za Krško (delno znotraj arheološkega najdišča Grofove njive). Na samem robu doline smo odkrili gramozno hodno površino, ki jo je pokrila plast poplavalnega sedimenta. Nad to plastjo pa je ležala deponija poznobronastodobne keramike. Na zahodni polovici terena smo odkrili posamezne jame za stojke in večje odpadne jame na obeh straneh široke depresije oziroma še aktivne struge. Podobne jame in jame za stojke so bile prisotne tudi na osrednjem delu terena. Na teh predelih gre očitno za gospodarski del poznobro-